

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Συνιστάμενον υπό του 'Υπουργείου της Παιδείας ως το κατ'έξοχον παιδικόν περιοδικόν σύγγραμμα, ἀληθείς παρασχόν εις τήν χόραν ἡμῶν ὑπηρεσίαν καὶ ὑπό του Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως ως ἀνάγνωσμα ἀριστον καὶ χρησιμώτατον εἰς τοὺς παῖδας.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΑΗΡΩΤΕΑ

Ἑσωτερικοῦ:

Ἐξωτερικοῦ:

Ετησίαν... δρ. 8,— Ἑτησίαν... φρ. 10,—
Ἑξαμηνίος... » 4,50 Ἑξαμηνίος... » 5,50
Τρίμηνιος... » 2,50 Τρίμηνιος... » 3,—

Δι' ἀνδρομαί ἀρχονται τὴν 1ην ἐκαστοῦ μηνός.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩ. 1879

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΚΑΙ ΕΚΔΟΤΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

ΤΙΜΗ ΕΚΑΣΤΟΥ ΦΥΛΛΟΥ Λ. 20.

Διὰ τῶν Πρακτόρων, Ἑσωτερ. λ. 10. Ἐξωτερ. λ. 15

Φύλλα προηγουμένων ἐτῶν, Α' καὶ Β' περιόδου
τιμῶνται ἑκαστον λαπ. 25

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὀδὸς Εὐριπίδου ἀρ. 38, παρὰ τὸ Βαρθάκειον

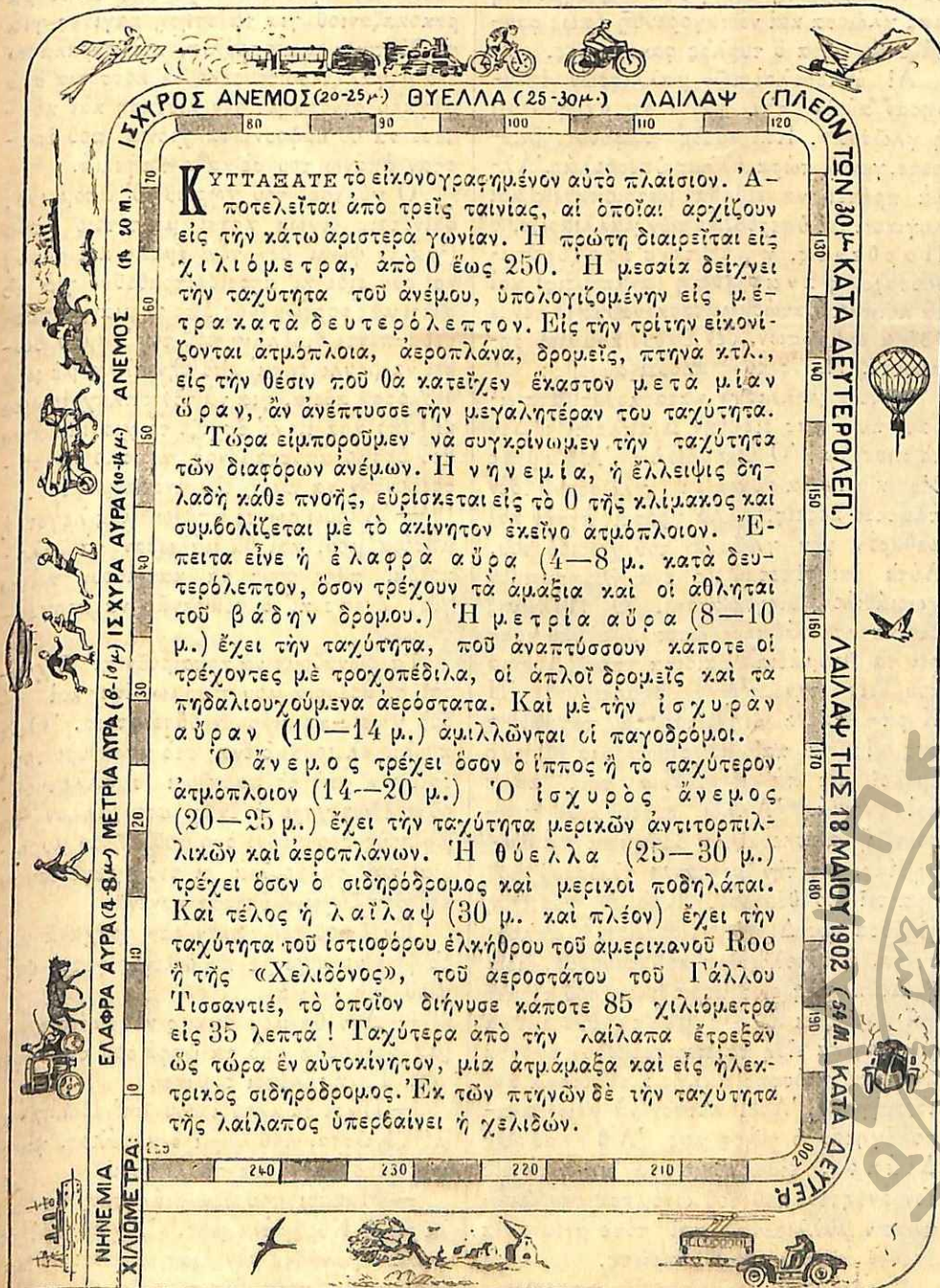
Περίοδος Β'.—Τόμος 18ος

Ἐν Ἀθήναις, 26 Φεβρουαρίου 1911

Ἔτος 33ον.—Ἀριθ. 13

ΠΡΑΓΜΑΤΑ ΚΑΙ ΘΑΥΜΑΤΑ

Η ΤΑΧΥΤΗΣ ΤΟΥ ΑΝΕΜΟΥ

ΑΘΗΝΑΪΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

ΑΙ ΔΥΟ ΓΛΩΣΣΑΙ

Ἀγαπητοί μου,

ΠΑΙΝ τὸ γλωσσικὸν ζήτημα εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν. Καὶ αὐτὴν τὴν φορὰν κυριολεκτικῶς, διότι πρόκειται νὰ τὸ συζητήσῃ καὶ ἡ Βουλὴ. Ὁ κ. Μιστριώτης, ὁ σοφὸς καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου, ἔκαμε μίαν μεγάλην

Ἐπιτροπὴν, τῆς ὁποίας ἐπίτιμος Πρόεδρος εἶνε αὐτὸς ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης, καὶ ἐξήτησεν, ἀπήτησε καλλιτέρως, νὰ περιληφθῇ ἄρθρον εἰς τὸ Σύνταγμα, ὁρίζον τὴν Καθαρεύουσαν ὡς ἐπίσημον γλῶσσαν τοῦ Κράτους καὶ ἀπαγορεύον πᾶσαν κατ' αὐτῆς «ἐπιβουλὴν». Ἡ Βουλὴ λοιπὸν θὰ συζητήσῃ αὐτὴν τὴν πρότασιν. Ἐν τῷ μεταξύ τὴν συζητοῦν εἰς τὰς ἐφημερίδας. Γίνονται ἀκόμη καὶ διαδηλώσεις. Οἱ «μαλλιαροί», οἱ «ἐχθροὶ τῆς γλώσσης καὶ τοῦ Ἑθνικοῦ», δίνουν καὶ παίρνουν. Καὶ ὁ κόσμος εἶνε πάλιν ἐξηγμένως ἐναντίον τῶν καὶ ἀνάστατος.

Ὅπως συμβαίνει πάντοτε εἰς τοιαύτας περιστάσεις, ἀνεπτύχθη ὁ μεγάλητερος φανατισμός. Φαντασθῆτε, ὅτι τὴν ἡμέραν ποὺ ἔκαμναν διαδηλώσιν οἱ φοιτηταί, ὀλίγον ἔλειψε νὰ ἐφαρμόσουν τὸν νόμον τοῦ Λύττε ἐναντίον ἐνὸς νέου, ὁ ὁποῖος ἐτόλμησε νὰ ὑπενθυμίσῃ τοὺς στίχους τοῦ Ἑθνικοῦ μας ὕμνου: «Ἀπὸ τὰ κόκκαλα βγαλμένη τῶν Ἑλλήνων τὰ ἱερά, καὶ σὰν πρῶτα ἀνδρειωμένη, χαῖρε, ὦ, χαῖρε, Λευτερίδι!»—«Μαλλιαρὰ εἶνε καὶ αὐτά;» ῥώτησε.—«Μαλλιαρὰ, τοῦ ἀπὴντησαν, καὶ σὺ εἶσαι μαλλιαρὸς!» Φαντασθῆτε δὲ ἀκόμη ὅτι εἰς τὸν φίλον μας Ἀθανάσιον Διάκον—καθὼς ὁ ἴδιος μᾶς γράφει,—κάποιος εἶπε προχθὲς ὅτι καὶ ἡ Διάπλασις εἶνε μαλλιαρὴ ἐπειδὴ δημοσιεύει... τὰ χωριάτικα διηγηματάκια τοῦ Φαιδρουῦ Ἀδάμαντος! ὁ δὲ

φίλος μας 'Αθανάσιος Διάκος έμεινεν αναπολόγητος!

Μαλλιαρός λοιπόν τώρα και ο Σολωμός, ο ποιητής του 'Εθνικού μας 'Υμνου! Μαλλιαρή και η Διάπλασις, που δημοσιεύει παραμύθια, τραγουδάκια, διηγήματα, τάκια εις την απλήν γλώσσαν, παροιμίας του λαού και λαϊκά ή δημοδή αινίγματα! Νά ως που είμπορεί να φθάση ένας φανατισμός, τυφλός και αχαλίνωτος, να τί συγχύσεις είμπορεί να κάμνη, να τί βλαστημίας είμπορεί να προσφέρει!

'Αλλά φρόνιμος άνθρωπος, με γνώσιν, με κρίσιν, με γούστο και με αίσθημα, αυτά τα πράγματα ούτε να τα λέγῃ, ούτε να τα κούῃ. Είνε δυνατόν ποτέ να κηρυχθῇ τέτοιος πόλεμος εξοντώσεως εναντίον τῆς γλώσσης του λαού, τῆς δημοτικῆς; εἶνε δυνατόν να θεωρηθῇ ὡς μαλλιαρόν και ἀπόβλητον κάθε τι που δὲν εἶνε γραμμένον εἰς ἁμειπτον ἀρχαῖζουσαν καθαρεύουσαν; 'Αλλοίμονον τότε, ἀγαπητοί μου! Διότι πρῶτα-πρῶτα θὰ ἐπρεπε νὰ μεταφρασθῇ αὐτός ὁ 'Εθνικός μας 'Υμνος, ὅπως ἐπρότεινε κάποιος διὰ νὰ σπειρευθῇ:

Γνωρίζω σε ἐκ τῆς κόψεως
Τῆς σπάθης σου τῆς τρομερᾶς,
Γνωρίζω σε ἐκ τῆς ὀρεως
Δι' ἧς τὴν γῆν βία μετᾷς.

Θὰ ἐπρεπε νὰ μεταφρασθῶν αὐτὰ τὰ θάνατα δημοτικά μας τραγούδια, καὶ ἀντὶ τοῦ Κίτσου ἡ μάνα καθοῦνταν στοῦ ποταμοῦ τὴν ἄκρην, νὰ λέγωμεν ὅπως ὁ σχολαστικός: «Τοῦ Κίτσου ἡ μήτηρ 'κάθητο ἐπ' ἄκρης ποταμοῦ». 'Αλλ' ὅσον εἶνε βεβήλωσις νὰ μεταφρασθῇ τὸ Εὐαγγέλιον καὶ τὰ λοιπὰ ἱερά κείμενα τῆς 'Εκκλησίας, ἄλλο τόσο δὲν εἶνε νὰ πειραχθῶν καὶ αὐτά; 'Ας μὴ πλανᾶται κανεὶς! Τὸ 'Εθνος μας ἔχει σήμερον δύο γλώσσας. Τὴν Καθαρεύουσαν καὶ τὴν Δημοτικὴν. Καὶ αἱ δύο εἶνε ἐθνικαί, καὶ αἱ δύο εἶνε χρήσιμοι, καὶ αἱ δύο καλλιεργοῦνται ὑπὸ τῶν λογίων. 'Η πρώτη ἦτο, εἶνε καὶ θὰ εἶνε ἡ ἐπίσημος γλῶσσα τοῦ Κράτους. 'Η δευτέρα εἶνε ἡ γλῶσσα τῆς ποιήσεως καὶ κατὰ μέγα μέρος τῆς φιλολογίας. 'Η πρώτη πρόκειται νὰ ὀρισθῇ ὡς ἐπίσημος γλῶσσα καὶ ἐπίσημος ὑπὸ τοῦ Συντάγματος. 'Επειτα ἐκ τούτου ὅτι ἡ ἄλλη θὰ σβυσθῇ, θὰ ἐξοστρακισθῇ, θὰ ἐγκαταλειφθῇ ἀπὸ τοὺς ποιητάς, τοὺς συγγραφείς, καὶ ὅτι θὰ θεωρηθῇ ὡς ἐχθρὸς, ὡς προδότης, ὡς ἀνόσιος, ὡς μαλλιαρός, ὅποιος ἔγραψε, γράφει ἢ θὰ γράφῃ εἰς τὴν γλῶσσαν τοῦ λαοῦ;

Θὰ ἦτο ἀνόητος ὅποιος θὰ τὸ ἐπίστανε. Καὶ αὐτοὶ οἱ φανατικοὶ φίλοι τῆς Καθαρεύουσας, ποῦ φαντάζονται τώρα ὅτι κινδυνεύει ἐξ αἰτίας τῶν μαλλιαρῶν καὶ ἐπιμένουν νὰ τὴν προστατεύσουν διὰ τοῦ Συντάγματος, παραδίδονται καὶ τὴν ἄλλην γλῶσσαν, ὡς καταλλήλον

διὰ τὴν ποίησιν, διὰ τὸ διήγημα, διὰ τὸ παραμῦθον, διὰ τὴν κωμωδίαν κτλ..

Αὐτὸς ὁ κ. Μιστριώτης, ὁ ἀμειλίχτος διώκτης τοῦ μαλλιαρισμοῦ, μίαν φορὰν ποῦ ἦτο εἰσηγητὴς ἐνὸς ποιητικοῦ διαγωνισμοῦ, λυρικοῦ, εἶπε ρητῶς ὅτι ἡ καθαρεύουσα δὲν εἶνε διὰ τὴν λυρικήν ποίησιν καὶ ἐπλεξε τὸ ἐγκώμιον τῆς δημοτικῆς ὡς κατ' ἐξοχὴν ποιητικῆς γλώσσης. Αὐτὸς ὁ κ. Χατζιδάκης, ὁ ἐξοχὸς γλωσσολόγος, καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου, ἐκ τῶν ἐπίσης ἀσπόνδων ἐχθρῶν τῶν μαλλιαρῶν, ἐπιτρέπει τὴν δημοτικὴν διὰ τὰ πλεῖστα φιλολογικὰ εἶδη. Δὲν θέλουν αὐτοὶ, —διότι δὲν τὸ εὐρίσκουν οὔτε συμφέρον οὔτε δύνατον, — νὰ νικηταστήσῃ ἡ δημοτικὴ εἰς ὅλα τὴν καθαρεύουσαν, καὶ νὰ ἐκλείψῃ αὐτὴ χάριν ἐκείνης, ὅπως τὸ ἐννοοῦν ἴσως οἱ μαλλιαροί. 'Αλλο ὅμως αὐτό, καὶ ἄλλο τὸ νὰ ποικιλιθῇ ἐν γένει ἡ δημοτικὴ μας γλῶσσα καὶ νὰ παγορευθῇ ὅπως φαντάζεται τώρα ὁ τυφλὸς φανατισμός.

Αἱ ὑπερβολαὶ τῶν μαλλιαρῶν ἐγένονον αὐτὸν τὸν φόβον ὅτι «κινδυνεύει ἡ γλῶσσα». Καὶ αὐτὸς ὁ φόβος, βλέπετε, γεννᾷ τώρα ἄλλας ὑπερβολάς. 'Αλλὰ πρέπει νὰ εἰμεθα μετριοπαεῖς καὶ λογικοί. Αἱ ὑπερβολαὶ τῶν μαλλιαρῶν, ὁ Παρθενὸς, ἡ τε ντὼ στρα (ὕποτεινους), ἡ ἀνάφτυξ (ἀνάπτουξ) καὶ τὰ λοιπὰ τερατώδη κατασκευάσματα πέντε-δέκα ἀνθρώπων, δὲν ἔχουν καμμίαν σημασίαν. Ποῖος τοὺς ἀκούει αὐτούς;

Τέτοια μαλλιαρὰ κατασκευάσματα εἰδότες ποτὲ σας εἶνε τὴν Διάπλασιν; Δὲν τὸ πιστεύω! 'Ο Φαῖδρος 'Αδάμας δὲν κατασκευάζει γλῶσσας, δὲν πλάττει λέξεις, ἀλλὰ γράφει ἀγνήν καὶ καθαρὰν τὴν γλῶσσαν τοῦ χωριοῦ του. Αὐτὸ ἐπιτρέπεται εἰς ἕνα ἡθογραφικὸν χωριάτικον διηγηματάκι. 'Ο Πολέμης δὲν κατασκευάζει γλῶσσαν, ἀλλὰ γράφει τὰ θυμὰ παιδικὰ ποιηματάκια του εἰς τὴν κοινὴν δημοτικὴν. 'Η Κυρά-Μάρθα διηγείται τὰ παραμύθια τῆς εἰς τὰ παιδιά, ὅπως μία μάμμη ὁμιλεῖ εἰς τὰ ἐγγονάκια τῆς, ἀπλᾶ καὶ φυσικά. 'Αλλοὶ συνεργάται γράφουν ἢ διασκευάζουν δράματα καὶ κωμωδίας, εἰς τὴν ζωντανὴν γλῶσσαν ποῦ ἀπαιτεῖ τὸ θεατρὸν. Καὶ ἐν γένει ἡ γλῶσσα τῆς Διαπλάσεως εἶνε ἡ ἀπλουστερά, ἡ εὐκολωτέρα καθαρεύουσα, διότι ἡ Διάπλασις εἶνε περιοδικὸν ποῦ τέρπει καὶ μορφώνει κυρίως μετὰ τὰ δύο ἐκείνα φιλολογικὰ εἶδη τὰ περισσότερον ἔχοντα ἀνάγκην γλώσσης ἀπλῆς: τὸ ποίημα καὶ τὸ διήγημα. 'Αντὶ λοιπὸν νὰ μείνῃ ἀναπόλογητος ὁ φίλος μας 'Αθανάσιος Διάκος, εἰμπορούς νὰ πῇ αὐτὰ εἰς τὸν ἀνόητον ποῦ τοῦ ὠνόμασε τὴν Διάπλασιν μαλλιαρὴν, καὶ τότε βέβαια θὰ ἔμεινεν ἀναπολόγητος ἐκεῖνος.

Σὰς ἀσπάζομαι

ΦΑΙΔΩΝ

ΧΙΟΝΙ ΣΤΟ ΧΩΡΙΟ

[Συνέχεια καὶ τέλος ἴδε σελ. 93.]

Αἱ κόττες δοκίμαζαν νὰ βγοῦν ἀπὸ τὴν καθόστρα τους καὶ χωμένες στὰ χιόνια, μετὰ τὰ φτερά ἀνοιγμένα, γύριζαν πίσω στὸ κατσίκιό τους. Νὰ κι' ἡ γάτα μας βουλόνταν νὰ ρθῇ ἀπὸ τὸ μαγειριὸ στὸ σπῆτι, βούλτωνε στὸ χιόνι καὶ γύρισε πάλι τινάζοντας τὰ χιονισμένα της αὐτιά καὶ ποδάρια.

'Αδιάκοπο βέλλισμα τῶν γιδοῦν καὶ προβατιῶν στὲς μάντρες, σύγγεγο ὁ κἀνὸς ἀπὸ τὰ σπῆτια ἀπάνω στὸ χωριό, καὶ ἄχνιζε ἀντίκρυ μας ἡ βρύση τῆς γειτονίας σὺν νὰ ἔβαινε χουχλαστὸ τὸ νερὸ τῆς.

Σὲ δυο-τρία σπῆτια ξεχινόζιζαν τὲς σκεπὲς νὰ μὴ σωροβολιαστοῦν ἀπὸ τὸ χιόνι.

'Ενα γειτονόπουλό μας ξεχινόζει κι' αὐτὸ στὸν κῆπο ἕνα σωρὸ ἀπὸ τοῖπουρα ῥακοναζανιοῦ γιὰ νὰ στήσῃ παγίδες γιὰ τὰ δύστυχα μικροπούλια, καὶ παρακάτω ἕνα μεγαλύτερο τουφεκοῦσε κοσσούρια στὸ μεγάλο δέντρο μετὰ τὸν κίσσαρη καὶ κόντευε νὰ τὸ θάψουν τὰ χιόνια ποῦ ἐπὶ φταν ἀπάνω τοῦ σὲ κάθε τουφεκιά.

'Ο γύφτος τοῦ χωριοῦ ὁ ἀπόμεινε, φαίνεται, δίχως κρασί μετ' αὐτὸν κρῦο (γιὰ τὸ ψωμί δὲν τὸν ἐμέλε καὶ τόσο) καὶ σὺν εἶδε κι' ἀπόειδε, τραβοῦσε γιὰ τὸ σπῆτι μας φορτωμένος ἀπὸ τὴ μιά μετ' ἑσσερα-πέντε δικέλλια ποῦ τοῦ ἔχμαν δώκει νὰ βουλῶσῃ κι' ἀπὸ τὴν ἄλλη μετὰ ὁκόκοφα ἄδεια, γιὰ νὰ τὸν σπλαχνίσωμε κι' ἀπὸ κρασί, κι' ἔσχιζε τὰ χιόνια κάτω στὸ δρόμο ἀποσταμένους κι' ὅλο κοντοσέκονταν νὰ πάρῃ τὸν ἀνασαμὸ του.

— 'Ακούω φωνὲς ἀπάνω, μᾶς λέγει ἡ μητέρα μου, καὶ θὰ μάλωσαν τὰ ζαλό-παιδα, πέτε τους νὰ καταβούν κάτω γιὰτ' ἔγινε κι' ὁ τραχανᾶς νὰ προγευτοῦμε.

Τὰ φωνάζομε νὰ καταβοῦν κι' ἔρχονται τ' ἀδέρφια μου πειστωμένα καὶ τὰ δυο χωρὶς νὰ πιάσουν οὔτε φτερό. 'Οσα πουλιά κλειοῦσε ὁ ἕνας στὸ παραθύρι του, ἔφευγαν ἀπὸ τὸ παραθύρι τ' ἄλλου, οὔτε εἶδνε χέρι ὁ ἕνας στὸν ἄλλον νὰ μὴ τοὺς ξεφύγουν, ὅσο ποῦ πῆραν μυρωδιά καὶ τὰ πουλιά τί τοὺς μαγεῖρευσαν καὶ δὲν ζύγωνε ὑστερα κανένα.

'Εκεῖ ποῦ τρώγαμαν τὸν τραχανᾶ καὶ τὸ ψημένο τυρὶ μετὰ πυρωμένες φέτες ψωμιοῦ στὴ φωτιά,

— Δὲν θὰ μοῦ δώχῃς κι' ἐμένα καμμιὰ φτερούδα ἀπὸ τὰ ψητά σου σπουργίτια, Τάκη; λέγει ὁ μικρός.

— Πάρε τὸ κλουδί σου ἀπ' ἐδῶ, καὶ μὲς ξεκούφαναν τὰ πουλιά του.

— Μακάρι ποῦ δὲν πιάκηταν τίποτε, λέγει ἡ Κυραμάνα μας. 'Εχουν καὶ τὰ πουλιά μαγάδες σὺν ἐσῆς κι' ἀδέρφια καὶ παιδιὰ καὶ κάθε ἕνα τὸ ταῖρι του. Μιὰ

χαψιά δική σας δὲν εἶνε κρέμα νὰ τὴν πληρώσουν τὰ καῦμένα μετὰ κλάματα, μετὰ γηριές καὶ ὀρφάνιες; 'Υστερα τὰ πουλιά εἶνε χρειαζόμενα. Δὲ σᾶς τὸ εἶπε ὁ δασκαλὸς σας: μᾶς καθαρίζουν τ' ἀμπελῖα μας, τοὺς κήπους μας καὶ τὰ ὑπόρα ἀπὸ τὰ ζούδια, τὲς κάμπες καὶ τὰ σαράνια. Γιὰ τέτοιο καλὸ ποῦ μᾶς κάνουν, ἐσεῖς θέλετε νὰ τὰ σκοτώνητε;

ΦΑΙΔΡΟΣ ΑΔΑΜΑΣ

ΛΟΥΔΟΒΙΚΟΣ ΚΟΡΜΑΣ

[ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΥΠΟ JULES CHANCEL.]

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΒ' (Συνέχεια)

Περίληψις τῶν προηγουμένων: — Μετὰ τὴν μάχην, τὰ ὅποια τῆς ἐδάνεισεν ἡ ἀγαθὴ κυρία Σὺν-Ζέν, ἡ χήρα Κορμά, μητέρα τοῦ Λουδοβίκου, ἀνοίξε μίαν ταβέρναν εἰς τὴν ὁδὸν Κλιού. 'Ο Λουδοβίκος, στρατιώτης τώρα τακτικὸς ὑπὸ τὸν Λεφέμπρο, καὶ ἡ Λευκοθέα, ἡ μικρὰ φίλη του, δόκιμος χορεύτρια τῆς 'Οπερας, ἐπὶ ἡμέραν ἐκεῖ συχνά, ἐγεννᾶσαν καὶ ἐπενοῦσαν τὴν βραδυὰν τὸν εἰς τὸν κῆπον. 'Εν τῷ μεταξῷ, ὁ μέγας τὸν προστάτης, ὁ στρατηγὸς Ναπολέων Βοναπάρτης, ἔλειπεν εἰς τὴν Αἴγυπτον καὶ εἰδήσεις του δὲν ὑπῆρχον. Διεδίδετο μάλιστα καὶ εἰσατέτετο ὅτι εἶχε φονευθῇ ἐκεῖ εἰς μίαν μάχην. 'Ενα βράδυ, ἐνθ' οἱ δύο νεαροὶ φίλοι τὰ ἔλεγαν εἰς τὸν κῆπον, μέγας θόρυβος καὶ ἀλαλαγμὸς ἀντήχησεν εἰς τὴν ταβέρναν.

Κάτι σπουδαῖον θὰ συνέβαινε, διότι ἡ χήρα Κορμά, ἡ ὅποια δὲν ἐσηκώνετο σχεδὸν ποτὲ ἀπὸ τὴν καρέκλαν τῆς, τώρα ἐσηκώθη καὶ ἐβόασεν ὡς τὴν ὕψαν, ὅπου ὅλοι οἱ θαμῶνες εἶχαν περικυκλώσῃ ἕνα ταχυδρόμον.

'Ο ταχυδρόμος αὐτὸς ἔφερε τὴν μεγάλην εἰδήσιν τῆς νίκης τοῦ Ἀμπουκίρ καὶ τῆς προσεχοῦς ἐπανόδου τοῦ Βοναπάρτου, ὁ ὅποιος τὴν προτερίαν εἶχεν ἀποβιβάσῃ εἰς τὸ Φρεῦξ.

Μόνον ἀπὸ τὴν συγκίνησιν, τὴν ὅποιαν ἡ εἰδήσις αὐτὴ ἐπροξένησεν εἰς τὸ καπηλεῖον τῆς χήρας Κορμά, εἰμπορεῖ κανεὶς νὰ ἐννοήσῃ τί σημασίαν εἶχε πλέον ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος, τὸν ὅποιον ἐπίστευαν ἀποθανόντα ἐκεῖ κάτω εἰς τὰς ἀμμώδεις ἐρήμους τῆς Αἰγύπτου, καὶ ὁ ὅποιος παρουσιάζετο ἔξαφνα ὡς ὁ ἀναμεινόμενος Σωτὴρ.

Εἰς τὸν δρόμον οἱ ἄνθρωποι ἐπετοῦσαν τὰ καπέλλα των εἰς τὸν ἀέρα καὶ ἐφώναζαν:

— Ζήτω ὁ Βοναπάρτης! 'Απεναντίας μέσα εἰς τὴν ταβέρναν, ἰακωβῖνοι καὶ βασιλόφρονες ἐκυττάζοντο ἀπῆλ-

πισμένοι. Τί θὰ ἐγίνοντο τὰ σχέδια των ὅταν θὰ ἐπανήρχετο εἰς τὸ Παρίσι ὁ στρατηγὸς ἐκεῖνος μετὰ τὴν αἰγλήν μιᾶς ἀκόμῃ νίκης;

Μὲ ὅλην τὴν ἀδιαφορίαν των διὰ τὰ πολιτικά, ὁ Λουδοβίκος καὶ ἡ Λευκοθέα ἠναγκάσθησαν νὰ λάβουν μέρος εἰς τὰς συζητήσεις, τὰς ὁποίας ἡ μεγάλη εἰδήσις ἐγέννησεν εἰς τὴν ταβέρναν.

Καὶ αὐτὴ ἀκόμῃ ἡ χήρα Κορμά, εἰς τὴν μνήμην τῆς ὁποίας ἐπανήρχοντο ἔξαφνα ὅλα τὰ κακὰ ποῦ τῆς εἶχε κάμῃ αὐτὸς ὁ στρατηγός, ἐχειρονόμει πρὸ τῆς τραπέζης τῆς κραυγάζουσα:

— 'Ο Βοναπάρτης, φίλοι μου, ἐπιστρέφει! νὰ εἰσθε βέβαιοι, ὅτι καὶ ἄλλο αἷμα πατριωτῶν θὰ χυθῇ εἰς τοὺς δρόμους τοῦ Παρισιῦ!

'Επειτα στραφείσα πρὸς τὸν υἱὸν τῆς, τῷ εἶπε:

— 'Ηθελήσατε, Λουδοβίκε, νὰ γίνῃς στρατιωτικός; ἦταν ἡ κλίσις σου καὶ σὲ ἄριστον ἐλεύθερον νὰ τὴν ἀκολούθησας; νὰ θυμᾶσαι ὅμως ὅτι εἶσαι στρατιώτης τῆς Δημοκρατίας καὶ ὅτι ὠρσίσθης μῦθος καὶ ἐκδίκησιν κατὰ τοῦ στρατηγοῦ Τρυνητῆ!

'Ομόθυμος ἐπευφημία ὑπεδέχθη τοὺς λόγους τῆς γηραιᾶς ἐπαναστάτιδος, καὶ οἱ θαμῶνες περικυκλώσαν κατόπιν τὸν

«Οἱ θαμῶνες εἶχαν περικυκλώσῃ ἕνα ταχυδρόμον» (Σελ. 103, στ. α'.)

νεαρόν στρατιώτην διὰ νὰ τὸν συγχαροῦν.

— Μπράβο, μικρέ! ἐφώναζεν ἕνας, σηκώνων τὸν Λουδοβίκον στὰ χέρια! σὺ τουλάχιστον θὰ εἶσαι δικός μας! Δὲν θὰ κάμῃς σὺν τοῖς ἄλλοις βέβαια, τοὺς ἡλιθίους, ποῦ θὰ γονατίσουν μπροστά 'ς αὐτὸν τὸν στρατηγόν, ὁ ὅποιος θὰ ἐπωφελήθῃ τὴν νίκην του διὰ ν' ἀρπάξῃ τὴν ἐξουσίαν.

— Καὶ νὰ μᾶς κλέψῃ τὴν Δημοκρατίαν μας! προσέθεσεν ἕνας Ἰακωβῖνος.

Τὰ συγχαρητήρια αὐτὰ ἐστενοχώρουν κάπως τὸν Λουδοβίκον. Βεβαίως ἦτο ἐχθρὸς τοῦ Βοναπάρτου καὶ τὸν εἶχεν ἐγκαταλείψῃ διὰ νὰ μὴ δεχθῇ τὰ εὐεργετήματά του ἐν τούτοις, ἀφ' ὅτου ἐπολέμησεν ὑπ' αὐτὸν εἰς τὴν Ἰταλίαν, δὲν ἤμπορούσε νὰ μὴ θαυμάζῃ τὸν ἥρωισμόν του καὶ τὰ μεγάλα του στρατηγικὰ προτερήματα. Προσεποιεῖτο ὅταν ὅτι ἦτο ὑποχρεωμένος νὰ συνοδεύσῃ τὴν Λευκοθέαν εἰς τὸ σπῆτι τῆς, καὶ ἀποτόμως ἐξηλθὼν ἀπὸ τὸ καπηλεῖον μετὰ τὴν χορεύτριαν.

Τὰ δύο παιδιά ἐπεριπάτησαν ἀρκετὸν διάστημα, χωρὶς νὰ εἰπουν τίποτε. 'Ο Λουδοβίκος ἐσκέπτετο κ' ἐφαίνετο ἀφηρημένος. 'Η Λευκοθέα, ἡ ὅποια τὸ παρητήρησε, διέκοψε τὴν σιγὴν, καὶ λαμβάνουσα τὸν βραχιόνα τοῦ συνοδοῦ τῆς, τὸν ἠρώτησε:

— Βοήκας λοιπὸν τὰ μισὰ τῆς χιλιάδας;

'Ο Λουδοβίκος ἐμειδίασε.

— Μὰ τί, ἐξηκολούθησεν ἡ Λευκοθέα, ἐπειδὴ θὰ γυρίσῃ τώρα αὐτὸς ὁ διαβολο-Βοναπάρτης, δὲν θὰ μοῦ λὲς λέξι; 'Α! γιὰ νὰ σοῦ πῶ! ἡ στὴν Παρίσι θὰ εἶνε ὁ Ναπολέων, ἡ στὴν Αἴγυπτον, ἡ ὅπου θῆλῃ, γιὰ μὲν εἶνε τὸ ἴδιον. Τὸ μόνο ποῦ μ' ἐνδιαφέρει εἶνε νὰ ἔχω ὠραῖο ρόλο μεθ' αὐτοῦ στὸ μπαλέτο τῆς Σεμιράμιδος.

'Ο Λουδοβίκος, μειδιῶν ἀκόμῃ, ἔφερε τὴν χεῖρα εἰς τὸ μέτωπον ὡς διὰ ν' ἀποδιώξῃ δυσάρεστον σκέψιν, καὶ ἀπήντησεν:

— 'Εχεις δικιο, Λευκοθέα. Τὰ πολιτικά δὲν εἶνε δική μας δουλειά. Εἴμεθα ἀκόμῃ παιδιά καὶ πρέπει νὰ κάμνωμε ὅ,τι μᾶς προστάζουν, χωρὶς νὰ ἐξετάζωμε περισσότερο. Σὺ εἶσαι χορεύτρια καὶ ὁ Βοναπάρτης δὲν ἔχει νὰ κάμῃ μετὰς χορευτρίας. 'Εγὼ εἶμαι στρατιώτης! θὰ ἐκτελῶ τὰς διατάγας τῶν ἀνωτέρων μου καὶ γιὰ τὰλλα δὲν θὰ διανοηθῶ.

Τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἕνας

καστανοπόλης έπερνούσε πλησίον του, σύρων το άμαξάκι του προς την ταβέρναν του Τιβολί. Ο Λουδοβίκος, ευθυμικός τώρα και άφριμνος, έβγαλε από την τσέπη του μίαν δεκάραν και ήγγράσε μίαν φούκταν κάστανα. Καί τα δύο παιδιά έξακολούθησαν τον δρόμον των τρώγοντα και φλυαρούντα.

Η όδός Σανταρίν, έσχάτως μετονομασθείσα όδός Νίκης προς τιμήν του Βοναπάρτου, ήτο ανάστατος την πρωίαν της 18 Ομυχλώδους (9 Νοεμβρίου 1799).

Στρατηγοί άκούου- θούμενοι υπό των ύπασι- στωδών των, άμάξια, ίππεις, πεζοί, όλοι κατευθύνοντο προς το μικρόν μέγαρον, όπου είδαμεν τον μικρόν Λουδοβίκον να ύπηρεττή ως λακός εις τας αρχάς της παρούσης διηγήσεως.

Οί γείτονες, άνδρες και γυναίκες, εις τα κατώφλια των θυρών των ή εις τα παράθυρά, εκύτταζαν την άσυνήθη αυτήν κίνησιν και άπορούσαν τί να συνέβαινε.

Οί καλλίτεροι πληροφόρημένοι έλεγαν σιγά σιγά :

— Ο στρατηγός Βοναπάρτης θα διώξη τους Διευθυντάς !

Και κανείς δεν έξεπλήσσετο δι' αυτήν την είδησιν.

Εις την αυλήν του μεγάρου Ο Λουδοβίκος, προβιδασθείς έσχάτως εις το άξιωμα του άγγελιαφόρου υπό του στρατηγού Λεφέμπρ, εκράτει τον ίππον του διοικητού, μαζί με άλλους στρατιώτας παντός όπλου, οί όποιοι προσέδιδον εις το κομψόν και συνήθως ήσυχον εκείνο μέγαρον την όψιν φρουρίου πολιτορκυμένου.

Αί έξωστόθυροι του ίσογείου ήσαν όρθάνοιτοι και έφαινετο εις την αίθουσαν ο Βοναπάρτης περιστοιχιζόμενος υπό στρατηγών, οί όποιοι άνεγίνωσκον μεγαλοφώνως έν έγγραφον. Ήτο ψήφισμα του συμβουλίου των «Πρεσβυτέρων», διά του όποιου έξουσιοδοτετο ο νικητής της Αιγύπτου να συγκαλέσῃ εις το Σαιν-Κλου τας δύο συνελεύσεις. την των «Πρεσβυτέρων» και την των «Πεντακο-

σίων», ως να έλέγαμεν σήμεραν την Γερουσίαν και την Βουλήν.

Ο Λουδοβίκος, κρατών όλονέν τον χαλινόν του ίππου και καθήμενος επί βαθυίδος της έξωτερικής κλίμακος, παρητήρει τον έξορόν του, τον όποιον είχε να ιδῇ από την Ίταλίαν.

Ο Βοναπάρτης ήτο ακόμη ισχνός· τα μαλλιά του όλόμαυρα μακρυά, κρεμασμένα, έπλαισίωναν το πρόσωπόν του, μαυρισμένον από τον ήλιον της Αφρικής.

Όταν έτελείωσεν ή ανάγνωσις του ψήφισματος, περιέφερε το βλέμμα του διαπεραστικόν επί των άξιωματικών, οί

Βοναπάρτου, ο όποιος τους έθλιβε την χείρα. Μόνος ο Λεφέμπρ έστέκετο παράμερα. Σκεπτικώς αυτός, δεν έφαινετο διατεθειμένος να ύποστηρίξη με την δύναμιν του Διοικητού το πραξικόπημα το όποιον προετοίμαζεν ο πρώην συνάδελφός του. Κατά το διάστημα μάστιστα της παρελάσεως έκαμε κ' ένα κίνημα προς την θύραν, ως να ήθελε να φύγη, ο δε Λουδοβίκος έπροχώρει ήδη δια να δώσῃ εις τον άρχηγόν του τον ίππον του· ο Βοναπάρτης όμως, ο όποιος, χωρίς να φαίνεται, παρηκολούθη τα κινήματα του διοικητού των Παρισίων, ήλθεν απότομως προς αυτόν, τον εκράτησεν από τον βραχίονα και τῷ είπε :

— Μᾶς εγκαταλείπης λοιπόν, Λεφέμπρ, παλαιά μου συνάδελφε ;

— Η ύπηρεσία μου, άπεκρίθη ο στρατηγός, πάντοτε ψυχρός...

— Η ύπηρεσία σου, τον διέκοψε ζωηρός ο Βοναπάρτης, και το καθήκόν σου εινε να μᾶς βοηθήσῃς να παλαγγουμέ από την διεσθαρμένην αυτήν Κυβέρνησιν, ή όποία εκθέτει εις κίνδυνον την Δημοκρατίαν και την καταστέρει.

Ο διοικητής των Παρισίων έδισταζεν. Ήτο αληθινός πατριώτης, τέκνον του λαού και της επανάστασεως, και έδυσπίστει προς τον Βοναπάρτην, υπό τον όποιον, με την διαίθησιν του άρχαίου στρατιώτου, έμάντευσεν ήδη τον μέλλοντα αυτοκράτορα.

— Άλλ' αυτός, λαμβάνων φιλικώς την χείρά του υπό τον βραχίονά του, άνέκραξε :

— Έλα τώρα, φίλε μου !... έλα μαζί μας να ρίξωμε στο ποτάμι όλους αυτούς τους δικολάβους.

Έπειτα έξεκρέμασεν από τον τοίχον, επάνω από το γραφεϊόν του, μίαν θαυμασίαν σπάθην με λιθογύλλητον λαδήν, και τείνων αυτήν προς τον άμφιρέποντα στρατηγόν,

— Πάρε, φίλε μου, τῷ είπε· εινε ή ρομφαία του Μουράτ-βέη, αυτή που ειχα στη μάχη των Πυραμίδων· σου την χαρίζω ως δαίγμα της έντιμήςσεώς μου και της έμπιστοσύνης μου.

Ο Λεφέμπρ κατεκτιήθη πλέον και έπῃρε την σπάθην.

«Εινε ή ρομφαία του Μουράτ-βέη, αυτή που είχα στη μάχη των Πυραμίδων...» (Σελ. 104, στ. γ'.)

όποιοι τον περιεκύκλωσαν σιωπηλοί, και τους ήρώτησε :

— Συνάδελφοι, είμπορώ να βkaisθώ εις σᾶς ;

Όμοφώνως οί στρατηγοί άπεκρίθησαν ότι ήσαν έτοιμοι, έπειτα παρήλασαν όλοι ένώπιον εκείνου, ο όποιος δεν ήτο ακόμη παρά στρατηγός ως αυτοί, άλλ' εις τον όποιον ήσθάνοντο ήδη και άνεγνώριζον τον άνώτερον, τον κύριον.

Ήσαν εκεί οί έξεσωματάρχαι της ένθινης φρουράς : ο Μοράς, ο Μακδουάλ, ο Λωρά, ο Σερουριέ, ο Αύτρασύ, ο Μπερτιέ και ο Βερναρδόττης. Ένας-έννας έπροχώρουν και ύπεκλίνοντο πρό του

λε μου !... έλα μαζί μας να ρίξωμε στο ποτάμι όλους αυτούς τους δικολάβους.

Έπειτα έξεκρέμασεν από τον τοίχον, επάνω από το γραφεϊόν του, μίαν θαυμασίαν σπάθην με λιθογύλλητον λαδήν, και τείνων αυτήν προς τον άμφιρέποντα στρατηγόν,

— Πάρε, φίλε μου, τῷ είπε· εινε ή ρομφαία του Μουράτ-βέη, αυτή που ειχα στη μάχη των Πυραμίδων· σου την χαρίζω ως δαίγμα της έντιμήςσεώς μου και της έμπιστοσύνης μου.

Ο Λεφέμπρ κατεκτιήθη πλέον και έπῃρε την σπάθην.

— Μα την αλήθεια, καλά λές ! άνέκραξε· πάμε να ρίξωμε στο ποτάμι όλους αυτούς τους δικολάβους !

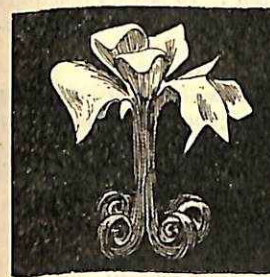
Από της στιγμής εκείνης το πραξικόπημα της 18 Ομυχλώδους ήτο τελειωμένον. Έν τούτοις ο Λεφέμπρ, άφου άπεφάσισε νακολουθήσῃ τον Βοναπάρτην εις το Σαιν-Κλου, έσυλλογίσθη ότι ή σύζυγός του, ή αγαθή Κατερίνα, θα τον έπερίμενε, και θέλων να την ειδοποιήσῃ περί της άπουσίας του, διότι ήτο πρότυπον συζύγου, έξηλθεν εις τον έξώστην και έρώναξε τον άγγελιαφόρον του.

— Δόσε το άλογό μου εις κανένα άλλον στρατιώτην, διέταξε, και τρέξε να πῃς της στρατηγίνας να μη με περιμένῃ.

Ο Λουδοβίκος έξετέλεσε την διαταγήν και μετ' όλίγον εύρέθη εις το μέγαρον του Διοικητού. Εκεί ήκουσε φωνάς και κακόν.

ΝΕΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΕΡΓΑ ΑΠΟ ΟΛΟΝ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟΝ

Άνθος μαζί και άνθοδοχείον

Το άνθος αυτό, είδος λειρίου, είχε τεθῇ εις δοχεϊόν μένερν. Μετ' όλίγον ο μίσχος του έσχίσθη εις το άκρον του και διηρέθη εις τέσσαρα μέρη, καθέν των όποιων περιεστράφη έπιχαρίτως όπως βλέπετε εις την εικόναν και έσχηματίσθη ούτως έν είδος κομψής βάσεως, επί της όποιας το άνθος ήμπορούσε να στέκεται όπως έντος άνθοδοχείου.

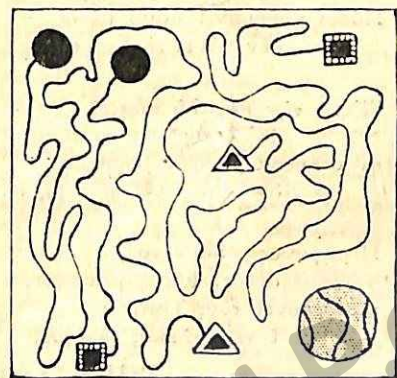
Ίαπωνικός πετεινός

ούρά, ή όποία έχει μήκος έπτὰ μέτρων !

Η εικόν αυτή, την όποιαν άνεκοίνωσεν εις την «Διάπλασιν» ο φίλος μας Μιχρόμegas, παριστᾷ πετεινόν της Ίαπωνίας, από μίαν έπαρχίαν, Tosa ονομαζομένην, της όποιας όλοι οί πετεινοί εινε όπως αυτός που βλέπετε. Το κυριώτερον χαρακτηριστικόν του ώραίου αυτού πτηνού εινε ή

Παίγνιον

Αν ακολουθήσετε αυτές τας γραμμάς, θα ιδῇτε ότι ή γραμμή που αρχίζει από τον άνω άριστερά κύκλον τελειώνει εις ένα τρίγωνον, ή άλλη που αρχίζει από τον δεύτερον κύκλον τελειώνει εις ένα τετράγωνον, και ή τρίτη που αρχίζει από το άνω δεξιόν τετράγωνον τελειώνει εις ένα τρίγωνον.

Πρόκειται τώρα να τοποθετήσετε κάπου τον φαϊόν δισκον, που βλέπετε εις την κάτω δεξιᾷ γωνίαν της εικόνας, ούτως ώστε δι' αυτού να μεταβληθῇ ή πορεία όλων των γραμμών και να συνδεσθούν διά της ίδιας γραμμής οί δύο κύκλοι, τα δύο τρίγωνα και τα δύο τετράγωνα.

Η λύσις, την όποιαν δεν εινε άναγκη να στείλετε, θα δημοσιευθῇ προσεχώς.

Έβδομαδιαίοι Διαγωνισμοί

Μαγική Εικόν

Έστάλη υπό της Βάρκας του Κανάρη. [Β' Βραβείον Μ. Διαγωνισμού Ζωγραφικής].

Η καίμενη ή κλωσσα έχασε το έκτον της πουλάκι. Ποῦ να εινε ;

Είχε χάσῃ πλέον την ύπομονήν κ' έρώναξε θυμωμένη, όταν είδεν εμπρός της τον Λουδοβίκον.

— Ποῦ εινε ο Λεφέμπρ ; του έρώναξε· γιατί δεν εφάνηκε ακόμη ;

— Έχει εργασία, πολλήν στρατηγίαν, άπεκρίθη ο Λουδοβίκος, πολύ σπουδαία εργασία, και μ' έστειλε να σᾶς πῶ να μη τον περιμένετε.

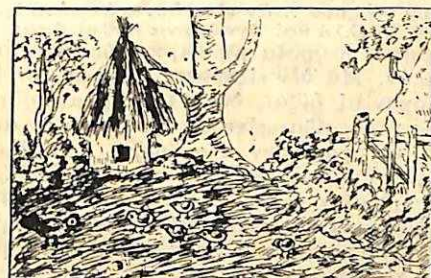
Η άπάντησις αυτή, άντι να καθου- χάσῃ την εύερέθιστον γυναίκα, την έξώργισε περισσότερο.

— Έργασία ; άνέκραξε· και τί εργασία ; ποῦ ; ... γιατί ; ... Μόνον για πόλεμο μπορεῖ να έμποδισθῇ να έλθῃ στο σπίτι του, όταν τον περιμένῃ ή γυναίκα του. Μήν εινε πόλεμος ;

— Δεν πιστεύω, πολίτις.

(Έπεται συνέχεια)

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

[Και ή Μαγική αυτή εικόν εινε από τας βραβευθείσας εις τον Μικρόν μας Διαγωνισμόν Ζωγραφικής, του όποιου τ' άποτελέσματα δημοσιεύθησαν εις το προηγούμενον φύλλον, σελ. 99.]

Δήλωσις : Κάθε συνδρομητής, αγοραστής ή αναγνώστης της Διαπλάσεως, από τας Άθήνας, τας Έπαρχίας και το Έξωτερικόν, είμπορεί να στείλῃ την λύσιν εις το γραφεϊόν μας (38, όδός Ίδριπιδου), συνοδεύων την αποστολήν του με μίαν δεκάραν ή με ένα δεκάλεπτον γραμματόσημον. Τα όνόματα όλων των λύσιν θα δημοσιευθούν. Αναλόγως δε του ποσού το όποιον θαποτελεσθῇ από τα δεκάλεπτα, θα έγγραφώμεν και πάλιν διά κλήρου μερικους λύτας ως συνδρομητάς της Διαπλάσεως δωρεάν, τον πρώτον κληρωθόσημον δι' έν έτος, τους δε λοιπούς δι' έξαμηνίαν ή τριμηνίαν. (Εάν κληρωθῇ συνδρομητής, ή συνδρομή του θα παραταθῇ).

Λύσεις των Παιγνίων του 11ου φυλλαδίου.

α'.) Τα όκτώ τμήματα των λέξεων συναρμολογούμενα άποτελοῦν την παροιμίαν : Après la pluie le beau temps.

β'.) Αί ζητούμεναι λέξεις εινε : Ξανθοίππη, Φωκίων, Πρωταγόρας, Κρόνος, Φοιβίδας.

